

מסורת הש"ס

6) הוא לני שנינו
שני ראשית וכן לולב שני
הוא עשירית שני חמישה
אם נפרדו זה מזה. ערוך
ערוך התקן. 8) ויבין
15.) 16.) ויבין אלא ר'
מתוך. ויבין אלא ר'
ד' ק"ו. 17.) 18.) ויבין אלא.
19) ש"ס מתקן. 20) נ"י
מכריס ומיחי על כרחי.
21) ויבין אלא ר' לקמן נ"י
ע"פ ד"ה נקטת ותוספת
ע"י מ. ד"ה אה"ה.

תורה אור השלם

- 1. ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ תדר
כפתור תמר וטף עץ
עבת וערבי לפניו
והשחתם לפניו
אלהיהם שבעת ימים
ויקרא ב"מ
2. דרביה דרבי נעם וקל
נתיבתייה שלום.
פס"ל ב"י

גיליון הש"ס

חוב' ר"ה באשרה רשעה
וב' חילצה בשרה
היולב ביה"ש. ש"י
עירובין פ ע"ב מדי' אלא
קויה:

מוסף רש"י

התיובת. ק"פ תיב
האמ"ש העליון חיות
היא (ב"ב ע"ג). כמות
לשן אסיה. מתוך חמת
כ"ו: טפח שני ד"ו פל
העמוד. וע"פ ר"ה.
כופרא. חרות של דקל
שני ב"ה עוקרין כעין
קולס. בתוכו: י.

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

קוץ. שזאלין כשרה שלו עוקרין כמין קוץ: עקום דומה למגל.
מלא מלחא היא: חרות. קשה שנעשה חרות שכן דרך הלולב עליו
נושרים זימות הגשמים והשדרה מתקשה ועשה עץ: דומה לחרות.
המחיל להתקשות ועדיין לא נעשה עץ: אמר רב פפא. הא דקמתי

דהא כמנעל שאני שלו חן *חליצה כשרה לולב צ"ט שני וכשמעתי
היה מני לשנוי דמתי צ"ט ראשון ולא היה נרץ לאוקמי כשרה
דמשה אלא משום דקמתי דומיא דעיר הנדחת ואפילו צ"ט שני ור"ת
מפרש דכולהו בע"ז דנכרי וכן קודם ביטול וכן לאחר ביטול ולאחר

לב

ביטול נמי לכתחלה לא יטול ולא
יתקע דמאמי לטעון מזה לפי שהיה
עליו שם ע"ז וכן לא תתקן בו
לכתחלה ואפילו אם תימצי לומר
דשרי לנכות לכתחלה כעשר ע"ז כמו
בשל עיר הנדחת לא דמי כימי
לחליצה והא דמשני הכא כשרה
דמשה ולא משני דנכרי וקודם ביטול
משום דשמקנץ הלולב מן הדקל
תצטול וצפרק מלות חליצה (יבמות

עין משפט
נר מצוה

- 17 א מ"י פ"ח מה' לולב
הל' ג טור שיע' פ"ח
סימן תרמ"ה סעיף ח:
י"ח ב מ"י שם סעיף ח:
פ"ד:
18 ג ד מ"י שם טור ש"ע
שם סעיף ח:
כ ה מ"י שם הל' ד:
ט"ו שם סעיף ג:
כא ו מ"י שם הל' ג:
ט"ו שם סעיף ג:
כב ז מ"י שם הל' ד:
ט"ו שם סעיף ג:
כג ה מ"י שם סעיף ט:
ספי' ד:

לעיו רש"י

פריצפרד (פריצפרד).
פריצ (ובל שני תרומ).
אישקוב"א. נאטא.
אישקוב"א. נאטא.
(מכעס תבד).
טורק"א. אשכול.

רבינו חננאל

סרוק פסול. דעבד כי
התקן. התקן בלשון ערבי
לכד אש"י. ויה צורתו.

ק

עקום בין מלפניו בין
מצדו פסול. ואינו
כשר אלא אם עקמומיו
מאחור (הרי"ט) בלבד
[היינו כברייתו]. וכן
הלכה. תנא לולב כמין
מוץ תרות פסול. אבל
דומה לחרות. כגון שנספרו
עליו. כשר הוא. אמר רבא
לולב העולה בחד הוצא.
כלומר אין הוציא ערוך
מזה העד ומהו הצד. כעל
מ"ס הוא ופסול. ונפרצו
עליו פסול. שנתנו מן
השדרה והן (הן) חליון
בה. דעבד כי הוציא.
פ"י התחבין שבשרה
כשתחבין מן השדרה.
יקראין הוציא. דברטנאן
בתנול קמא הוציא
ועבדיהו הוציא. ודוא
פריצ. שפירד הוציא
כעין פתיחת חרות.
ולא ניתק אחד מחבורו.
כשר. הלא תראה ששינו
אם היה פריד יפסתי
מכלל שהפריד אין בו
אלא כעין פתיחת הוציא
ולא ניתק אחד מחבורו.
כן לוי נחלקה התיובת.
(פי' שבדאש הלולב).
נעשה כמי ששילחה ופסול.
פ"י חיותה. כבר הוציא
דמתיס' להו לשני צדי
העלה ומשול' להו חד. כי
כל אחת כפולה לשתים
ותאמר ענבה. אם נפרדו
ההוציא זה מהו ועמר כל
אחד כשהוא פסול לשינו
והתיובת שלהן קיימת.
כשר. ואם נחלקה התיובת
שלהן הרי הן כאילו נפרצו
העליו ופסול.

"קוץ עקום דומה למגל פסול חרות כשר אמר רב פפא
דעבד" (כרימנגק עקום דומה למגל אמר
רבא: לא אמרן אלא לפניו אבל לאחריו
ברייתייה הוא אמר רב נחמן ילצדדין כלפניו
דמי ואמרי לה כלאחריו דמי ואמר רבא
האי לולבא דסליק בחד הוצא בעל מום
הוא ופסול: ונפרצו עליו כו': אמר רב פפא
נפרצו דעבד כי הוציא נפרדו דאיפרדו
אפרודי בעי רב פפא *נחלקה התיובת מהו
חא שמוע דאמר * (ר' יוחנן) אמר ר' יהושע בן
לוי ניטלה התיובת פסול מאי לאו הוא הרין
נחלקה לא ניטלה שאני דהא חסר ליה איכא
דאמרי אמר * (ר' יוחנן) אמר ריב"ל * ונחלקה
התיובת נעשה כמי שניטלה התיובת ופסול:
ר' יהודה אומר: תניא י"ו יהודה אומר משום
ר' טרפון יבפות תמרים כפות אם היה פרוד
יבפתנו אמר ליה רבינא לרב אשי ממאי
דהאי כפות תמרים דלולבא הוא אימא
חרותא בעינא כפות וליכא ואימא אופתא
כפות מבלל דאיכא פרוד והאי כפות ועומד
לעולם ואימא כופרא אמר אביי דרביה
דרכי גועים וכל נתיבותיה שלום כתיב אמר
ליה רבא תוספאה לרבינא ואימא תרתי
כפי דתמרי כפת כתיב ואימא חדא להווא
כף קרי ליה: ציני הר הברזל כשרה:
"אמר אביי לא שנו אלא שראשו של זה
מוגיע לצד עיקרו של זה אבל אין ראשו
של זה מוגיע לצד עיקרו של זה פסול תניא
נמי הכי ציני הר הברזל פסולה והא אנה
תנן כשרה אלא ש"מ כבאי שמע מניה
ואיכא

הוא עקום דומה למגל.
קשה שנעשה חרות שכן דרך הלולב עליו
נושרים זימות הגשמים והשדרה מתקשה ועשה עץ: דומה לחרות.
המחיל להתקשות ועדיין לא נעשה עץ: אמר רב פפא. הא דקמתי
דהא כמנעל שאני שלו חן *חליצה כשרה לולב צ"ט שני וכשמעתי
היה מני לשנוי דמתי צ"ט ראשון ולא היה נרץ לאוקמי כשרה
דמשה אלא משום דקמתי דומיא דעיר הנדחת ואפילו צ"ט שני ור"ת
מפרש דכולהו בע"ז דנכרי וכן קודם ביטול וכן לאחר ביטול ולאחר
ביטול נמי לכתחלה לא יטול ולא
יתקע דמאמי לטעון מזה לפי שהיה
עליו שם ע"ז וכן לא תתקן בו
לכתחלה ואפילו אם תימצי לומר
דשרי לנכות לכתחלה כעשר ע"ז כמו
בשל עיר הנדחת לא דמי כימי
לחליצה והא דמשני הכא כשרה
דמשה ולא משני דנכרי וקודם ביטול
משום דשמקנץ הלולב מן הדקל
תצטול וצפרק מלות חליצה (יבמות
ד' ק"ג): מפליג בין סנדל של ע"ז
לסנדל של תקרובת ע"ז דלון לו ביטול
ולא מפליג בשל ע"ז גופיה בין קודם
ביטול בין לאחר ביטול אבג אורחיה
קא משמע לן דתקרובת ע"ז אינה
צניגה עולמית ובהיא דלרחו בינת
דין קשה עפי דמפליג דלא חסם בין
שופר של ע"ז לשופר של עיר הנדחת
דבשל ע"ז גופיה היה יכול לתקן בין
קודם ביטול בין לאחר ביטול ויזעל כרחק
ר"ח לפמ"ש שם כרוב ספימס רב
יהודה דאי קודם ביטול הא רב יהודה
דלמר החס לעיל בשופר שלמים לא
יכא דמלות ליהנות ניתנו ומיהו ר"ח
לומר דמ"מ רבא גרס ולא רב יהודה
דהא מפרש החס טעמא דשופר של
עיר הנדחת לא יכא משום דכמותי
מיכמת שיעוריה ולרבי יהודה הוא
ליה למימר משום דמלות ליהנות ניתנו
ומיהו קשה דבפרק כל הללמים (ע"ז
ד' מ"ו). צעי ר"ל המשתחוה לדקל
לולבו מהו למנוה ומסקי רב דימי
כשרה שצטלה קמיעיבא ליה יש
דחוי אלא מלות או אין דחוי אלא מלות
ומיכא מלחא דשום אמורא לא
פשיט ליה הא מלחא דעבי למיפשטא
מדרכי יוחנן ומדרכ פפא ומשני דרב

פפא גופיה קמיעיבא ליה וקיימא כתיב והשתא לפי ר"ת הא אשכחן
רבא דלמר הכא אם נעל יכא אלמא אין דחוי אפילו לקולא ומיהו
י"ל דהא [דלמר רבא] דינא כשצטלה מערב י"ט והא דמיבעי לן
אי יש דחוי כשצטלה צ"ט דלא שייך דחוי דמנוכה לקמן בפירקין
(דף ג'.) דעבי ר' ירמיה נקטת ראשו מערב י"ט ועלתה בו תמרה
צ"ט אכל עלתה זו תמרה עבר צ"ט לא חשיב דחוי והוא הרין
בצטלה מערב י"ט ולישנא קמא דפרישית דע"ז דנכרי אפילו בלא
ביטול יוצא כגון צ"ט שני דלא צעי לכס קשיא דהתם כשרה
דנכרי מיירי דיש לה ביטול ואפילו הכי משמע דלא יכא מנחשיב לה
דחוי וכי תימא דייט' ראשון הוא דחשיב ליה דחוי לפי שלא היה
ע"ז דאיכא השתא לא מיפסיל אין לנו לחושבו דחוי מחמת שאניו שלו ונראה לפרש דרבא שרי אפילו בע"ז של ישראל ובאילן שנטעו
ולבסוף עבדו וכרננן דפליגי עליה דרבי יוסי ב' יהודה כפרק כל הללמים (ע"ז דף ת"ח). דשרי להדיט אלא אם כן נטעו מתחלה לך
דדרשין תחת כל עץ רענן אלהיהם ולא עץ רענן אלהיהם ואפילו צ"ט ראשון אם נטל יכא דשרי להדיט ולכס קרינא ביה ומתנית'
דשל אשרה פסול כשנטעה מתחלה לך והיינו אשרה דמשה דבהיא מוקי רבנן קרא דאשריהם שטרפון באש (דברים יב) דאסור אפילו
להדיט ובעיא דכל הללמים כשרה דנכרי דנטעה מתחלה לך ואח"כ צטלה אם יש דחוי או לא מיהו ללישנא קמא דהתם דקאמר כי
חיבעי לן באילן שנטעו ולבסוף עבדו ואליצא דרבנן דשרי להדיט מהו לענין מלוה מאיס כלגבוה או לא היה מני למיפשטא מדרכא מדקאמר
אם נטל יכא אלא רבא כפירא ליה כרב דימי דמסקי דיש דחוי קמיעיבא ליה אלא כהא פשיטא ליה דינא וא"ת תיפשט דאין דחוי ממתניתין
דעגבו מרובין מעליו ואם מיעטין צ"ט ואמר בגמרא הא עבד ולקטן כשר היכא דאשחור מאתמול דלא פסלינן עגבו
מרובות אלא בשחורות אכל ירקות לא וכי אשחור מאתמול דחוי מעיקרא בתחלת י"ט לא היה דחוי אלא מלות וי"ל דשאי
ההם דצידו לתקן דנהי דאסור לנטע מ"מ צידו לנטע אכל גבי ע"ז אין צידו לנטע דאין ישראל מנטע ע"ז כנכרי: **בבבבב** ראשו.

פירושו פירקין: קוץ. פי' בקוץ עקום דומה למגל פסול חרות כשר אמר רב פפא
דעבד כי חופיא. פירושו כמתי: נחלקה התיובת. לא מיידי שנסדקו בראשו עליו שצטלה כשרה דכולהו היה אימנאו אלא
דפרישית בקוץ עקום שני עליו עליונים אמנעיים ששם השדרה כלה נתקלו זה מזה ונסדקה השדרה עד העלים שלמטה וזה"ל פי'
נחלקה התיובת הואו גנא הואלא היכא דצדיקו אהדי' הואו דמתיס' בהו ומשול' להו חד או כשפירא עליו דמי כשר: **דרביה** דרבי נעם. רבא לא היה שם משום אלא מיימי הכא קרא דהאמת והשלים לנלקטן: **בבבבב** בכהי' כהאי טעמי עלמא
מודו דיש אם למסורת ור"ח טעמא: (ע"י מה שחילזו בפסחים לו. ד"ה עני קרנן ביה וכו' וע"פ חוס' לעיל ו: ד"ה ור' שמעון):
שדרו